



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 19.03.2013
Sayı: 876

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır da İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifimiz gerekçesi ile ekte sunulmuştur.
Saygılarımızla arz ederiz.

Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Neli Aykubas
Melik Aykubas

Öğür Özel
Morisa M.V.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih:	26 Mart 2013	E. No:	2/1390	
Ysm.Üzm. E.E.	Bşk.Yrd. M.	Başkan M.	Gn.Sek.Yrd. M.	Gn.Sek. V M.
TBMM BAŞKANI				



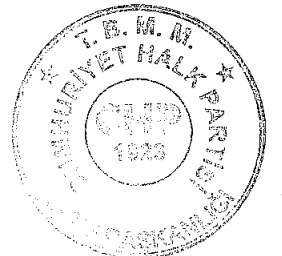
TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
20 Mart 2013
Numara:

T B M M KÖTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
1 20 Mart 2013 1
No : 192830

GEREKÇE:

12 Eylül Askerî darbesinin en korkunç yüzünün ortaya çıktığı Diyarbakır Cezaevi, insanlık adına utanç verici işkence ve infazlara tanıklık etmiştir. 1981 ve 1984 yılları arasında Diyarbakır Cezaevi'nde toplam 34 kişi hayatlarını kaybetti. Gördükleri işkencelerden dolayı sakat kalan onlarca kişinin yanı sıra, bu korkunç uygulamalardan geçen yüzlerce kişi, hayatlarını psikolojik travmalarla geçirmek zorunda kaldı, kalıyor. Travmanın sınırları sadece bu korkunç işkencelere maruz kalanlarla sınırlı kalmadı. 1980'ler boyunca tüm Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da burası "devletin yüzü" olarak bellendi ve devlete yönelik öfkeyi kabarttı. Diyarbakır Cezaevi'nde yaşanan insanlık dışı uygulamalar binlerce habere, onlarca kitaba konu olduğu gibi The Times gazetesi burayı "Dünyanın en kötü şöhretli 10 cezaevi" arasında göstermiştir. Diyarbakır Cezaevi'ndeki işkencelere maruz kalan yurttaşların daha sonra belgeselerde veya kitaplarda aktardıkları tanıklıklarında dikkat çeken bir nokta bulunmaktadır. Hemen hepsi, karşılaştıkları uygulamaların sadece küçük bir bölümünü anlatabildiklerini ifade etmektedirler. Yani mağdurlar, dile dahi dökemeyecekleri işkencelere maruz kaldıklarını belirtmektedirler.

"Eski Cezaevi" olarak bilinen Diyarbakır Cezaevi yerleşkesi, Diyarbakırlılara sadece bu korkunç zulmü hatırlatmakla kalmıyor, mevcudiyeti sayesinde o korkuyu yeniden yaşıyor. Oysa Diyarbakır Cezaevi'nin yarattığı korku ve travmanın giderilmesi için geç de olsa yeni bir adım atılması gerekmektedir. Diyarbakır Cezaevi sadece devletin değil, tüm insanlığın ders alması gereken korkunç bir deneyimdir. Bu deneyimi insan hakları ve demokrasi lehine dönüştürmek gerekmektedir. Bu bağlamda Eski Diyarbakır Cezaevi'nin "İnsanlık ve Demokrasi Müzesi"ne dönüştürülmesi, travmanın bir nebze de olsa giderilmesine yarayacaktır. Geçmişindeki kötü deneyimlerin üstünü örtmek, unutulmalarını sağlamaz. Aksine, travmanın devam etmesine neden olur. Dolayısıyla Diyarbakır Cezaevi gerçeğinin üstünü örtmek yerine, onu tamamen teşhir etmek toplumsal barış açısından da faydalı bir adım olacaktır.



DİYARBAKIR İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ MÜZESİ KURULMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Hak ve hürriyetlerin ve demokrasi gelişmesi için mücadele verirken cezaevine düşen aydınların, sanatçıların, yazarların, siyasetçilerin uğradıkları baskılar ve gördükleri işkencelerin gelecek kuşaklara aktararak, özgürlükler ve demokrasinin hayatımızdaki yerinin daha iyi anlaşılması için eski Diyarbakır Cezaevinde Diyarbakır da İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi kurulmuştur.

MADDE 2- Diyarbakır da İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesinin kurulmasında ihtiyaç duyulması halinde 04.01.1983 tarih ve 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır. Müze yerinin tespitinde sonra, müzenin kurulması için gerekli işlemler Kültür ve Turizm bakanlığınca yürütülür. Müzenin kurulması esnasında katkı sunmak isteyen, özel ve tüzel kişilikler, sivil toplum örgütleri, kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu Kültür ve Turizm bakanlığı yürütür.

MADDE 3- Diyarbakır da İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi Müzesi'nin kurulabilmesi için gerekli olan ödenek Maliye Bakanlığı'nın yedek ödenek tertibinden, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ilgili tertibine, 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 21 Maddesinde yer alan sınırlamalar aranmaksızın eklenir.

MADDE 4- Bu kanun yayınladığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

